

Hizkijas bøn i Esajas 37,16-20

Bibelen er fuld af bønner. Mange af dem er skrevet i poesi, og vi finder en del af dem i fx Salmernes Bog. Men der gengives også bønner i Bibelens fortællestof, både i prosa og poesi. I beretningen om Assyriens angreb på Juda i Esajas 36-39 beder kong Hizkija en bøn til Gud om at frelse sit folk. Denne bøn står i centrum ikke bare af fortællingen om den assyriske krise, men af hele Esajas' Bog (se hertil artiklen kaldt *Opbygningen af Esajas' Bog* på webkirke.dk/esajas).

Bønnen er skrevet i prosa, og herunder følger en kort gennemgang med en analyse af bønnens elementer og korte kommentarer til nogle af de vigtigste udtryk and tanker i bønnen. Det fremgår, at bønnen ikke bare viser tilbage til den historiske begivenhed, som Esajas fortæller om, men at den peger videre frem nogle af de centrale teologiske tanker, som udtrykkes senere i bogen, specielt i Esajas 40-48.

Vers	Element	Dansk oversættelse	Kommentar
16	Påkaldelse med beskrivelse	<i>Hærskarers Herre</i> , Israels Gud, du som troner på keruberne!	Både udtrykket "Hærskarers Herre" og "den, som troner over keruberne" viser hen til Gud i helligdommen, jf. Sl 80,2; 99,2.
	Beskrivelse forsat	Du alene er Gud over alle jordens kongeriger. Du har skabt himlen og jorden.	<p>De to første hebraiske ord betyder "du er den, som" eller "det er dig" (<i>'atta hu</i>). De er tiltaleformen for vendingen "jeg er den, som" eller "det er mig" (hebraisk <i>'ani hu</i>), der er af enestående betydning i de efterfølgende kapitler i Esajas (se fx 2 Mos 25,22 og Es 41,4; 43,10.13; 48,12).</p> <ul style="list-style-type: none"> Se også artiklen "JEG ER" – 'ANI HU' i Esajas på webkirke.dk/esajas. <p>Understregningen af, at Gud alene er Gud, og at han er herre over folkeslagene, er et tema, der udbygges stærkt i de poetiske profetier, der følger (se fx 41,12-26; 45,5-8 m.fl.)</p> <p>Men Gud er ikke bare historiens Herre. Han er også altets skaber. Disse to træk ved Gud gennemsyrrer troen på den ene Gud, monoteismen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Udsagnsordet, som her bruges for at "skabe", er det samme som i de Ti Bud (2 Mos 25,11, hebraisk <i>'asa</i>, se også Sl 146,6). <p>De næste kapitler i Esajas, især 40-48, lægger en enestående vægt på Gud som skaberen af himmel og jord (se fx 40,2.28; 44,24; 45,8.18).</p> <ul style="list-style-type: none"> Her bruges gentagne gange udsagnsordet <i>bara'</i> for at "skabe" (40,26.28; 42,5; 43,1; 45,8.18), men også <i>'asa</i> som i Hizkijas bøn (44,24). Disse to synonyme udsagnsord bruges parallelt med identisk mening i 45,18 (og i fx 43,7 om Guds børn).

17	Bøn om opmærksomhed	Vend dit øre til og hør, Herre! Åbn dine øjne og se, <i>Herre!</i>	Intense bønner i Det Gamle Testamente inkluderer ofte sådanne bønner om opmærksomhed, før de mere specifikke bønner fremsiges. <ul style="list-style-type: none"> • Dan 9,17-18 er et eksempel. Efter sådanne bønner om opmærksomhed følger i vers 19 den i situationen specifikke bøn med råbet "tøv ikke" eller "grib ind uden tøven!".
	Bøn om opmærksomhed og specifik beskrivelse, som begrunder bønnen	Hør alle de ord, Sankerib har sendt for at spotte den levende Gud.	Udtrykket "den levende Gud" er et nøgleudtryk i Bibelen. Andre guder var ikke virkelige (1 Kor 8,5). Man tilbad dem derfor gennem menneskeskabte genstande, hvorimod det var enestående for Israels Gud, at han ikke blev gengivet som statue eller billede. Han var levende. <ul style="list-style-type: none"> • Se tekster som 5 Mos 5,26; 1 Sam 17,26; Sl 42,3; 84,3; Jer 10,10; 23,36; Dan 6,20.26; Matt 16,16; ApG 14,15; 2 Kor 3,3; 6,16; Heb 12,22
18-19	Situationen med påkaldelse og yderligere begrundelse og motivation	Sandt er det, <i>Herre</i> , at Assyriens konger har lagt alle folk og deres lande øde og kastet deres guder i ilden. Men de var jo ikke guder, kun menneskehænders værk, træ og sten. Derfor kunne de ødelægge dem.	Sankeribs spot er gengivet i hans udsendte kommandants tale i Esajas 36,7.18-20, jf. 37,4. I denne tale tager den assyriske repræsentant det for givet, at Israels er ligesom alle de andre guder. Men han er netop levende, hvor disse guder er menneskeskabte. Denne modsætning bliver et hovedtema i de følgende kapitler i Esajas' Bog, hvor det detaljeret og meget ironisk gengives, hvordan disse guder af træ og sten bliver til (se 40,18-20; 41,29; 44,9-20; 46,1-2.5-7; 48,5).
20	Påkaldelse og specifik bøn med det overordnede formål	<i>Herre vor Gud</i> , frels os fra ham, så alle kongeriger på jorden kan vide, at du, Herre, er den eneste Gud.«	Dette er kongens specifikke bøn. I den litterære opbygning af Esajas' Bog står dette vers centralt, og dets teologiske hovedtanke kan med rette siges at gengive bogens overordnede budskab: Gud er den eneste Gud, og han er herre over historiens gang.